X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 2)**

z dnia 11 grudnia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 2)

11 grudnia 2023 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii obradująca pod przewodnictwem posła **Bartłomieja Pejo (Konfederacja)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 92).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marianna Sidoroff** dyrektor Departamentu Gospodarki Cyfrowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Maciej Górski** zastępca dyrektora Centralnego Ośrodka Informatyki wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Musielak** dyrektor Departamentu Rynku Cyfrowego Konfederacji Lewiatan, **Grzegorz Kubalski** zastępca dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich oraz **Sylwester Szczepaniak** koordynator do spraw społeczeństwa informacyjnego i smart city Unii Metropolii Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magdalena Krzymowska** i **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Bennewicz**, **Sławomir Osuch** i **Marta Rząca-Jaczewska** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dzień dobry. Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Stwierdzam jednocześnie kworum oraz przyjęcie protokołu z pierwszego posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do niego jakichkolwiek zastrzeżeń.

Witam szanownych posłów oraz gości biorących udział w posiedzeniu. Witam panią Mariannę Sidoroff, dyrektor Departamentu Gospodarki Cyfrowej i pana Marka Miązkiewicza, naczelnika Wydziału Zarządzania Projektami i Elektronicznego Fakturowania w Departamencie Gospodarki Cyfrowej, reprezentantów Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Witam pana Macieja Górskiego, zastępcę dyrektora Centralnego Ośrodka Informatyki oraz panią Katarzynę Zajkowską, kierownik zespołu e-Doręczeń. Witam pana Sylwestra Szczepaniaka, reprezentanta Unii Metropolii Polskich, koordynatora do spraw społeczeństwa informacyjnego i smart city. Witam również bardzo serdecznie panią Aleksandrę Musielak, reprezentantkę Konfederacji Lewiatan, dyrektorkę Departamentu Rynku Cyfrowego.

Szanowni państwo, porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 92).

Uzasadnienie będzie przedstawiał pan poseł Gramatyka, jak rozumiem. Tak, panie pośle?

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Tak.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Czy są uwagi do przedstawionego porządku dziennego? Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Zatem przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Szanowni państwo, marszałek Sejmu w dniu 8 grudnia 2023 r. skierował poselski projekt ustawy o zmianie

ustawy o doręczenia elektronicznych (druk nr 92) do Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii do pierwszego czytania. Zgodnie z art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie może się odbyć nie wcześniej niż siódmego dnia od doręczenia posłom druku projektu, chyba że Sejm lub komisja postanowią inaczej. Proponuję zatem przystąpić do pierwszego czytania bez zachowania siedmiodniowego terminu. Czy jest ktoś przeciwny tejże propozycji? Wobec niezgłoszenia sprzeciwu, stwierdzam że Komisja postanowiła przystąpić do pierwszego czytania bez zachowania siedmiodniowego terminu.

Przystępujemy do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 92. Bardzo proszę przedstawiciela wnioskodawców pana posła Michała Gramatykę o uzasadnienie projektu.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, projekt ustawy jest bardzo krótki. Cała istota tego projektu ustawy sprowadza się do odłożenia w czasie obowiązku powstającego po stronie podmiotów publicznych oraz osób pełniących funkcje zaufania publicznego, obowiązku wynikającego z ustawy o elektronicznych doręczeniach. Nasza propozycja zmierza ku temu, aby termin, który ma być określony w komunikacie ministerstwa cyfryzacji, nie mógł być wcześniejszy niż na 30 marca 2024 r. i nie mógł być późniejszy niż 1 stycznia 2025 r. Proszę również o to, aby uwzględnili państwo poprawkę dotyczącą brzmienia art. 152 ustawy o elektronicznych doręczeniach. Ta poprawka precyzuje i zmienia treść tegoż artykułu oraz wskazuje podmioty wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Myślę, że kopię tej poprawki mają państwo już przed sobą, bo poprosiłem sekretariat Komisji, żeby ta kopia była państwu rozdana. W toku przygotowania tego projektu prowadziliśmy dyskusję z Biurem Legislacyjnym dotyczącą momentu wejścia w życie ustawy. Sytuacja po przyjęciu tej ustawy – istnieją wszelkie szanse ku temu, aby Sejm i Senat przyjęły tę ustawę w ciągu dwóch kolejnych dni – do 13 grudnia włącznie. Jak wiadomo, ostatnim ogniwem w tym łańcuchu legislacyjnym będzie pan Prezydent Rzeczypospolitej, którego podpis pod tą ustawę będzie musiał zaistnieć. Problem polega na tym, że jeżeli pan prezydent nie zdąży podpisać tej ustawy jeszcze w grudniu 2023 roku, to pojawiają się pewne obowiązki wynikające z ustawy o elektronicznych doręczeniach. To jest pierwszy problem, o którego wyjaśnienie chciałbym poprosić przedstawicieli Biura Legislacyjnego.

Kolejny problem, który rysuje się również w kontekście przyszłego przyjęcia tych przepisów, to jest kwestia osób, które już założyły taki właśnie adres do elektronicznych doręczeń – osób w rozumieniu podmiotów funkcjonujących na rynku – a co za tym idzie, w momencie komunikatu Ministerstwa Cyfryzacji powstają po stronie tych osób pewne obowiązki dotyczące doręczeń wynikające z Kodeksu postępowania administracyjnego. To również było sygnalizowane tuż przed posiedzeniem Komisji. Myślę, że będę prosił pana przewodniczącego, aby umożliwił wypowiedzenie się panom reprezentującym tę społeczność – żeby mogli powiedzieć, jaki oni widzą problem. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to myślę, że Biuro Legislacyjne mogłoby się odnieść do kwestii wejścia w życie ustawy.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Oczywiście. Bardzo proszę o zabranie głosu przez przedstawicieli Biura Legislacyjnego w tym temacie.

Legislator Jakub Bennewicz:

Panie przewodniczący, jeśli taka jest wola Komisji, to Biuro Legislacyjne będzie się raczej wypowiadało przy rozpatrywaniu projektu - przy kolejnych przepisach. No chyba, że jest taka potrzeba, żebyśmy zabrali głos już teraz w toku pierwszego czytania? Zwykle jest tak, że w toku pierwszego czytania wpierw posłowie i eksperci, a Biuro Legislacyjne dopiero po zakończeniu pierwszego czytania, chyba że inna jest wola Komisji.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Panie pośle, rozumiem, że nie będzie problemu, jeśli w późniejszym czasie panowie się wypowiedzą?

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Elastyczność, empatia i akceptacja to moje drugie, trzecie i czwarte imię. Nie ma żadnego problemu.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Szanowni państwo, przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy, następnie zadawanie pytań przez posłów i odpowiedzi przedstawicieli wnioskodawcy. W takim razie otwieram debatę w sprawie zasad ogólnych projektu. Bardzo proszę o zgłaszanie się do głosu. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Rynku Cyfrowego Konfederacji Lewiatan Aleksandra Musielak:

Aleksandra Musielak, Konfederacja Lewiatan, dyrektor Departamentu Rynku Cyfrowego. Bardzo dziękuję za udzielenie mi głosu. Ja bardzo króciutko. Chciałabym na wstępie przede wszystkim w imieniu rynku wypowiedzieć się w pozytywach na temat inicjatywy projektu ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych. Ustawa bardzo ważna, bardzo potrzebna. Bardzo potrzebne jest przesunięcie w czasie tego procesu wdrożenia e-Doręczeń w Polsce. Natomiast chciałabym zwrócić uwagę na dwie dodatkowe kwestie. Przede wszystkim nie tylko zgodzić się z samymi zmianami, które przewiduje projekt ustawy, ale też zwrócić uwagę na uzasadnienie do tego projektu. W uzasadnieniu tym jest dość jasno wypowiedziany powód, dla którego następuje przesunięcie wdrożenia e-Doręczeń w Polsce. Tym powodem jest brak gotowości technicznej po stronie operatora wyznaczonego. Chciałabym jednocześnie podkreślić, że Konfederacja Lewiatan już w 2019 roku zwracała uwagę na tenże problem związany z niemożnością realizacji e-Doręczeń przez Pocztę Polską oraz na monopol w wykonaniu Poczty Polskiej, który jest czynnikiem gwarantującym brak osiągnięcia przez ogół społeczeństwa i instytucji prywatnych oraz publicznych korzyści, które są możliwe do osiągnięcia wskutek wprowadzenia omawianej cywilizacyjnej zmiany w oparciu o konkurencyjny model. Zabiegaliśmy o ten konkurencyjny model. To mój pierwszy komentarz.

Natomiast drugi komentarz dotyczy już pewnej niezgodności rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie określenia terminów i zakresu spraw, w których komornicy sądowi mogą dokonywać doręczeń na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych albo za pokwitowaniem przez operatora wyznaczonego w ramach publicznej usługi hybrydowej i niezgodność tego rozporządzenia z treścią projektowanej ustawy. Zdaniem przedsiębiorców wymagana jest i konieczna zmiana tego rozporządzenia – w postaci albo jego uchylenia, albo dostosowania treści tego rozporządzenia do zmiany w postaci przesunięcia terminu wdrożenia e-Doręczeń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich Grzegorz Kubalski:

Grzegorz Kubalski, zastępca dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich. Podobnie jak moja przedmówczyni, bardzo chciałbym podziękować wnioskodawcom za zgłoszenie tego projektu. Wychodzi on naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom jednostek samorządu terytorialnego. Mam zatem nadzieję, że ten projekt uda się szybko przeprocedować i o to do państwa posłów apelujemy. Jednocześnie chcielibyśmy zwrócić uwagę i poprosić o uzupełnienie projektu o jedną kwestię. Mianowicie o usunięcie ust. 2 z art. 158. Dlaczego? Otóż przywołany przeze mnie przepis mówi o tym, że do czasu…

Inaczej… Zasada jest następująca. Nowe zasady związane z kwestią doręczania za pomocą e-Doręczeń pism w ramach postępowania administracyjnego i postępowania podatkowego mają obowiązywać co do zasady od dnia wskazanego w komunikacie. Natomiast art. 158 ust. 2 wprowadza od tego wyjątek, mówiąc o tym, że jeżeli ktoś założył skrzynkę i adres do doręczeń elektronicznych, to wówczas od razu stosuje się do niego przepisy dotyczące domniemań, jeżeli chodzi o doręczenia poprzez doręczenie elektroniczne. Ponieważ mieliśmy do czynienia z taką sytuacją, że przepisy miały

wejść w życie na dobrą sprawę w tych dniach, które w tej chwili mamy, dość duża liczba jednostek samorządu terytorialnego i jednostek organizacyjnych, takich jak urzędy gmin czy starostwa powiatowe, takie adresy założyła. Pozostawienie w obiegu prawnym art. 158 ust. 2 może zatem za chwilę spowodować problemy proceduralne, gdzie po prostu osoby, którym się nie będą podobały określone rozstrzygnięcia wydane przez organy administracji samorządowej, będą je skarżyły, powołując się na niewłaściwe doręczenie – właśnie ze względu na art. 158 ust. 2. To nie miało znaczenia w chwili obecnej, gdzie ta skrzynka była zakładana tuż przed dniem, kiedy miało być wejście całego systemu zgodnie z komunikatem. W sytuacji, gdy odkładamy to mniej więcej o rok, konieczne jest zainterweniowanie w ten przepis, żeby zapewnić stabilność i pewność prawa. Dlatego bardzo prosimy o usunięcie tego przepisu, żeby rozwiązanie było kompletne. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):
Dziękuję bardzo. Bardzo proszę. Proszę o przedstawienie się.

Poseł Adam Dziedzic (PSL-TD):
Adam Dziedzic.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym uzyskać informację takiej natury – dotyczącej przede wszystkim terminów i komunikatu ministra cyfryzacji, kolejno z dnia 20 maja 2023 r. w odniesieniu do terminu wdrożenia rozwiązań technicznych niezbędnych do doręczenia korespondencji i późniejszego komunikatu z dnia 22 listopada 2023 r. z wejściem w życiu od 23 listopada tego roku i wdrożenie właśnie tej oferty z uruchomieniem jej do 30 grudnia 2023 r.

Po pierwsze, stanowi to oczywiście naruszenie art. 155 ust. 12 ustawy, który jasno mówi, że taki komunikat powinien być ogłoszony co najmniej 90 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań określonych w tym komunikacie. Ale mam takie pytanie do pana ministra cyfryzacji. Czy to jest możliwe, że pan minister cyfryzacji w dniu 23 listopada bieżącego roku wydał komunikat, oczywiście z naruszeniem ustawy, mając świadomość, że tych rozwiązań technicznych nie ma? To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Od kiedy posiadamy wiedzę, że te rozwiązania w zakresie informacji elektronicznej, doręczeń elektronicznych mogą nastąpić pewnie od dnia 1 stycznia 2025 r.? Czyli mamy rok i paręnaście dni do wdrożenia tego systemu.

Konkludując, czy te prace w ogóle od 29 maja 2023 r. były możliwe w określeniu daty uruchomienia tego systemu i czy rzeczywiście taki system jest opracowany i jest możliwy do wdrożenia? Czy w ogóle istnieje na dzień dzisiejszy? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):
Dziękuję bardzo. Proszę o odpowiedź przedstawiciela ministerstwa cyfryzacji. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Centralnego Ośrodka Informatyki Maciej Górski:
Dziękuję bardzo. Chciałem tylko powiedzieć, że zmiana terminu w komunikacie wynikała z przeprowadzonych przez Ministerstwo Cyfryzacji konsultacji społecznych, a nie z faktu, że tych rozwiązań technicznych nie ma. Osobiście wysłałem, korzystając zarówno z usług dodatkowych, jak i z korespondencji do podmiotu publicznego i korespondencja doszła. Zatem wiadomości można wymieniać, więc ta teza wydaje się być zbyt daleko idąca.

A jeśli chodzi o termin określony w komunikacie, to przepis brzmi w ten sposób, że termin nie może być określony na dzień późniejszy niż 1 stycznia 2024 r. Komunikaty publikowane w Dzienniku Ustaw podlegają parafie pod kątem prawnym i służby prawne Ministerstwa Cyfryzacji uznały, że ten komunikat jest zgodny z prawem.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):
Dziękuję bardzo. Bardzo proszę.

Poseł Adam Dziedzic (PSL-TD):
Panie przewodniczący, szanowny panie, ja proszę tylko o taką informację – czy na dzień dzisiejszy są techniczne rozwiązania, aby system e-Doręczeń mógł zafunkcjonować?

Konkludując jasno to powiedziałem – czy to jest, czy tego nie ma? Nie pytam już o kwestię zawiłości spraw formalnych w stosunku do terminów i konsultacji, tylko pytam, jak normalny obywatel tego kraju – kiedy to może funkcjonować? Bo mamy teraz rok i parę dni na to, żeby wprowadzić to w życie. I zastanawiam się, co takiego stało się od maja albo co się nie wydarzyło, że nie możemy uruchomić tego systemu? I prosiłbym o rzetelną, czystą odpowiedź. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję. Proszę o odpowiedź.

Zastępca dyrektora Centralnego Ośrodka Informatyki Maciej Górski:

To może wskażę przykład e-Recepty. Bo wydaje mi się, że to jest dosyć podobny system. Mamy system, który obejmuje praktycznie wszystkie urzędy w kraju, wszystkich przedsiębiorców. To, czy warstwa centralna działa i można wymieniać wiadomości, to jest trochę inne pytanie w stosunku do tego, ile czasu zajmie, nim wszystkie podmioty zobowiązane do korzystania z tego systemu będą gotowe, żeby go wdrożyć. Optymalne wykorzystanie systemu e-Doręczeń wymaga odpowiedniej dojrzałości de facto we wszystkich podmiotach – u przedsiębiorców, w urzędach. O ile urzędy, przynajmniej te centralne, stosują elektroniczny obieg korespondenci od lat dzięki temu, że jest ePUAP – na przykład rządowy proces legislacyjny w 100% jest elektroniczny, to w mniejszych urzędach ciągle mamy… Jeszcze nie wszystkie urzędy mają elektroniczny obieg dokumentów i nie zawsze korzystają na przykład z ePUAP-u. Również ogromna część przedsiębiorców nadal nie korzysta z rozwiązań do elektronicznego obiegu, nawet uwzględniając dokumenty wewnątrz firmy. To po prostu jest gigantyczna zmiana biznesowa, prawna, w funkcjonowaniu wszystkich podmiotów, które się do tego systemu muszą przyłączyć. I to jest podstawowa przyczyna, dla której trzeba ten termin przedłużyć, a nie jakieś problemy z warstwą centralną, stricte techniczną.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Gramatyka.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Nie chcę w żaden sposób ograniczać tej dyskusji, natomiast mamy czas do godziny 17:15, bo do tej godziny ogłoszona jest przerwa w posiedzeniu plenarnym Sejmu. Nie chciałbym też jakby tego rozwijać, zagłębiać się w meandry funkcjonowania tego systemu, tego, który już jest gotowy, stworzony przez Pocztę Polską – czy ten system umożliwia integrację usług z podobnymi usługami dostawców komercyjnych, które ustawa widzi i o których ta pierwotna ustawa mówi, że powinny współistnieć z systemem stworzonym przez Pocztę Polską. Na dzień dzisiejszy chyba nie współistnieją… Natomiast odłożenie tego terminu podyktowane jest właśnie możliwością nadrobienia tych wszystkich braków. Z moich informacji wynika, że Ministerstwo Cyfryzacji przygotowało projekt ustawy, który szedł ścieżką rządową. Został złożony do laski marszałkowskiej przy końcu poprzedniej kadencji. Niestety w wyniku zasady dyskontynuacji prace nad tym projektem nie będą prowadzone, natomiast pewnie będą prowadzone przez nowy resort cyfryzacji, przez nowego ministra cyfryzacji. Jak wszyscy wiemy, mam teraz stan pomiędzy dwoma rządami.

Jeszcze odnosząc się do tez zaprezentowanych przez przedstawicieli Związku Powiatów Polskich – mam prośbę do legislatorów, żeby wypowiedzieli się na temat poprawności waszego myślenia. Czy to rzeczywiście jest dziś konieczne? Ja również dostrzegam takie właśnie wyzwanie, o czym zresztą rozmawiałem z panami legislatorami. Jest kilkanaście tysięcy podmiotów, które założyły te skrzynki. Zaczyna o rodzić po ich stronie pewne obowiązki wynikające z Kodeksu postępowania administracyjnego. I rzeczywiście taka sytuacja może doprowadzić do pewnych problemów proceduralnych. Podzielam to myślenie. Natomiast myślę, że powinniśmy tutaj skorzystać z pomocy prawników dalece lepszych niż autorzy tego projektu.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Proszę.

Koordynator do spraw społeczeństwa informacyjnego i smart city Unii Metropolii Polskich Sylwester Szczepaniak:

Sylwester Szczepaniak, Unia Metropolii Polskich.

Chciałbym poprzeć propozycję zgłoszoną przez Związek Powiatów Polskich. Uważamy, że nawet przyjęcie tego projektu w tym kształcie powoduje, że art. 158 w obecnym brzmieniu będzie działał. W czym jest problem? Jest problem z fikcją doręczeń, a ten okres przejściowy jest bardzo kluczowy. Bo na przykład w przypadku miast Unii Metropolii Polskich w samym postępowaniu podatkowym w zakresie wymiaru podatków lokalnych miasta wysyłają 300–800 tys. decyzji. Po prostu chcemy uniknąć w tym zakresie nieporozumień proceduralnych, które obarczyłyby też sądownictwo.

Ostatni głos z mojej strony. Proszę państwa, tu się zgodzę z panem posłem Gramatyką. Ta ustawa wymaga – jak już ugasimy ten pożar – przedyskutowania na spokojnie w gronie wszystkich interesariuszy. Bo intencja jest chyba taka, że wszyscy chcą, żeby ona weszła w życie. Tylko po pewnych doświadczeniach w okresie przygotowawczym chcą pewne rzeczy przemodelować – wcale nie usuwać. Unia Metropolii Polskich jak zawsze zgłasza gotowość do dyskusji.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Ja szybko zadeklaruję, że jeżeli uzyskam od panów legislatorów potwierdzenie tego trybu myślenia, to ja również jestem gotów – myślę, że wyrażę wolę obu autorów tego projektu – żeby tę poprawkę przejąć i też uznać ją jako autopoprawkę.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Szanowni państwo, to ja pozwolę sobie zabrać głos w dużym skrócie, jeśli chodzi w ogóle o uwagi i obawy. Przede wszystkim obserwujemy ciągłe przesunięcia tych terminów wdrożenia systemu e-Doręczeń. To wskazuje na zdecydowany brak przygotowania Poczty Polskiej do efektywnego wdrożenia tychże rozwiązań. Od około 5 lat Poczta Polska mogła jako monopolista przygotować się do wdrożenia. Tego nie uczyniła.

Problem, jaki również warto zauważyć, jest taki, że Poczta Polska ustaliła opłaty za nowe usługi na poziomie 6,95 zł za publiczną usługę hybrydową i 4,40 zł za Publiczną Usługę Rejestrowanego Doręczenia Elektronicznego. Porównując – koszt doręczenia tradycyjnego listu papierowego wynosi 3,90 zł, a w sektorze prywatnym podobne usługi elektroniczne kształtują się na poziomie 1,79 zł netto. Brak uzasadnienia dla wysokich opłat. Nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia, aby usługa, która dotychczas była świadczona przez nieodpłatną usługę administracji publicznej, była obłożona kosztami takich rozmiarów.

Bezpieczeństwo danych. Ryzyko naruszenia bezpieczeństwa danych i brak tak naprawdę innowacyjności w modelu prowadzonym przez Pocztę Polską stanowią dosyć poważne zagrożenie. Propozycja jest taka, aby usługa PURDE została przyjęta przez administrację publiczną i świadczona była zupełnie bezpłatnie. Ale to uwagi – zgadzam się tu z panem posłem Gramatyką – nie na dzisiaj. Akcentuję tylko swoje zdanie w tym temacie i mam nadzieję, że będziemy mogli dalej w tej kwestii procedować.

Natomiast jeśli nie ma zgłoszeń do zabrania głosu, zamykamy pierwsze czytanie. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania.

Proponuję zatem przystąpić do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu projektu ustawy? Nie widzę. Stwierdzam, że tytuł został rozpatrzony przez Komisję.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 1. Czy są uwagi do art. 1? Bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję bardzo. Wywołani niejako do tablicy przez pana posła Gramatykę i w nawiązaniu do tego, o czym pan poseł mówił, chcielibyśmy przybliżyć sytuację prawną, w jakiej się teraz znajdujemy. Otóż rzeczywiście obowiązuje komunikat wydany przez ministra cyfryzacji w sprawie określenia terminu wdrożenia rozwiązań technicznych niezbędnych do doręczenia korespondencji z wykorzystaniem Publicznej Usługi Rejestrowanego Doręczenia Elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej. Ten komunikat określa, iż ten termin na wdrożenie owych rozwiązań technicznych to 30 grudnia.

Rzeczywiście przepis ustawowy, czyli przepis art. 155 ust. 11 ustawy o doręczeniach elektronicznych mówi o tym, że termin określony w komunikacie nie może być późniejszy niż 1 stycznia 2024 r. Proszę państwa, ponieważ tych rozwiązań technicznych w tym momencie nie ma, przesunięcie terminu wydaje się rzeczywiście zasadne. Natomiast projekt ustawy w takim brzmieniu, w jakim on został przygotowany z dniem wejścia w życie tej ustawy z dniem następującym po dniu ogłoszenia, spełni swoją rolę w momencie, kiedy ta ustawa wejdzie w życie przed dniem określonym w komunikacie, czyli 30 grudnia – co wydaje się trudne, zważywszy na terminy konstytucyjne organów, które będą uczestniczyły na dalszych etapach procesu legislacyjnego. Jeżeli Senat wykorzysta swoje 30 dni, a pan prezydent swoje 21 dni, to termin określony w komunikacie minie, a ustawa nie spełni swojej roli. Dlatego tutaj sposoby postępowania wydają się być dwojakie. Albo zawierzymy, że zostanie proces legislacyjny zakończony w takim terminie, że ustawa spełni swoją rolę – czyli przed dniem określonym w komunikacie… Jeżeli zarówno Senat, jak i pan prezydent nie wykorzystają w pełni swoich terminów, wydaje się, że żadna poprawka dodatkowa, poza tymi, o których tutaj rozmawialiśmy, które zostały zgłoszone, nie wydaje się konieczna.

Natomiast jeżeli te terminy zostaną przekroczone, ażeby zapobiec temu, że ustawa nie spełni do końca swojego zadania, zasadnym wydawałoby się wprowadzenie poprawki, która zmieni termin wejścia w życie w taki sposób, żeby ona wchodziła w życie z mocą wsteczną. Biuro Legislacyjne początkowo przygotowało projekt takiej poprawki. Ta poprawka mówi o tym, iż ustawa wejdzie w życie rzeczywiście z dniem następującym po dniu ogłoszenia, ale z mocą od dnia 1 stycznia 2024 r. Natomiast w tym momencie wydaje się, że z racji tego, że Senat zbiera się już 13 grudnia po to, żeby między innymi rozpatrzyć tę ustawę, wydaje się to wykonalne i ustawa wejdzie w życie – jeszcze przed 30 grudnia. W takiej sytuacji wydaje się, że taka poprawka nie byłaby zasadna. Dlatego Biuro Legislacyjne ostatecznie takiej poprawki legislacyjnej nie przygotowało w tym zakresie. To tyle, jeśli chodzi o tę sytuację. Pozostawiamy do decyzji zarówno państwa przedstawicieli Ministerstwa, jak i Wysokiej Komisji co do tego, czy poprawka zmierzająca do tego, żeby zmienić termin wejścia w życie ustawy jest tutaj zasadna i konieczna, czy też nie. Jest tutaj pewne ryzyko – uzależnione od tego, jak będą procedowały inne organy biorące udział w procesie legislacyjnym.

Jeśli zaś chodzi o tę poprawkę, którą tutaj państwo sugerowali, ciężko nam się troszkę do niej odnieść, ponieważ usłyszeliśmy o tej propozycji dopiero teraz – na posiedzeniu Komisji. Jak rozumiemy, chodzi tutaj o wykreślenie przepisu art. 158 ust. 2. Wydaje się to kwestią merytoryczną, więc ciężko nam się do tego odnieść. Jeśli państwo uważają, że jest taka konieczność, to z prawnolegislacyjnego punktu widzenia nie widać tutaj przeszkód.

Pan poseł Gramatyka rzeczywiście wcześniej konsultował z nami projekt propozycji przepisów przejściowych do tej ustawy. One wydawały nam się zbędne z punktu widzenia czysto legislacyjnego. Natomiast państwo mają trochę inną propozycję. Merytorycznie się do niej nie odnosimy. Z prawnolegislacyjnego punktu widzenia wydaje się, że nie ma tutaj większych zastrzeżeń.

Jeszcze korzystając z prawa głosu, tradycyjnie poproszę o upoważnienie dla Biura Legislacyjnego do dokonania oczywistych redakcyjnych i legislacyjnych drobnych zmian. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję. Proponuję zatem upoważnić Biuro Legislacyjne do dokonania zmian o charakterze redakcyjnym, legislacyjnym i językowym stanowiących konsekwencję poprawek przyjętych przez Komisję w projekcie ustawy. Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Nie widzę. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu stwierdzam jej przyjęcie.

Bardzo proszę, o głos prosi pan poseł Napieralski.

Poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Ja tylko chciałem odnieść się do tego apelu czy tej informacji Biura Legislacyjnego… Jeżeli faktycznie jest pomysł przedstawicieli,

żeby… Macie swoją poprawkę. Skoro Senat zaplanowany jest na 13 grudnia i będzie chwila rozmowy, to po prostu tam możecie taką poprawkę zgłosić, żeby...

Nie. Już nie… OK, dobrze. Przepraszam. Wycofuję głos.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo proszę.

Legislator Sławomir Osuch:

W uzupełnieniu tego, co powiedział mój kolega – dotyczy to art. 158 ust. 2, dokładnie jego wykreślenia tego ustępu – rodzi się pytanie, czy to jest sprawa na tyle pilna, że powinna być załatwiona teraz, zaraz w tym projekcie, który ma rzeczywiście swój akurat… Nie tyle tryb pilny, bo tego formalnie nie ma, ale z uwagi na terminy i potrzebę wprowadzenia rzeczywiście trzeba go szybko procedować. Jednocześnie przecież został złożony projekt rządowy – jest obecnie na stronach sejmowych – gdzie też jest dokonywana zmiana wielu ustaw dotyczących cyfryzacji, w tym też ustawy o doręczeniach. To byłby może dobry moment, żeby przy okazji przemyśleć, czy ta zmiana polegająca na skreśleniu ust. 2 rzeczywiście jest zasadna i potrzebna. Bo nam się wydaje, że akurat ona nie musi chyba być w tym projekcie, który szybko ma być robiony. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję. Proszę. W odpowiedzi, jak rozumiem.

Zastępca dyrektora Biura ZPP Grzegorz Kubalski:

Pozwolę sobie odpowiedzieć. Grzegorz Kubalski, Związek Powiatów Polskich.

Sytuacja jest następująca. Już w chwili obecnej jest tak, że wszystkie podmioty, które założyły skrzynkę, nie mogą korzystać z fikcji doręczenia w inny sposób niż poprzez doręczenie elektroniczne. Oznacza to, że poczekanie na kolejną zmianę legislacyjną, która nastąpi za miesiąc czy półtora, będzie okresem, w którym te wszystkie podmioty, które założyły taką skrzynkę, jeżeli nie skorzystają z e-Doręczenia, takiej możliwości de facto nie będą miały. Nie będą jednocześnie mogły korzystać z fikcji doręczenia w jakikolwiek inny sposób. To może de facto oznaczać, że nastąpi sparaliżowanie działalności w zakresie wydawania decyzji administracyjnych. Tak jak zostało chociażby powiedziane, mamy do czynienia z decyzjami wymiarowymi, które są wydawane na początku roku i niekoniecznie kolejna zmiana legislacyjna nastąpi w terminie, który ten okres załapie, kiedy są wysyłane decyzje wymiarowe. Dlatego akurat my sami mamy listę poprawek, które uważamy, że powinny być wprowadzone do ustawy. My teraz ich nie zgłaszaliśmy, bo uważamy, że mogą poczekać. Natomiast ta zmiana naszym zdaniem musi być zrobiona jak najszybciej, bo jeżeli jej nie będzie, będzie problem ze stabilnością prawa. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Gramatyka.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Po konsultacji ze współautorem projektu przyjmiemy tą poprawkę. Podzielam sposób myślenia reprezentantów Związku Powiatów Polskich. To rzeczywiście jest tak, że w tych kilkunastu tysiącach przypadków, gdzie te skrzynki już zostały założone, to rodzi konkretne skutki prawne wynikające z Kodeksu postępowania administracyjnego. Jestem przekonany – jeżeli panowie legislatorzy nie zwracali tutaj uwagi na jakiekolwiek problemy legislacyjnoprawne – że możemy tę poprawkę przyjąć do tego projektu.

Nie wiem, czy panowie mieli okazję wypowiedzieć się również o tej drugiej autopoprawce, tej, którą otrzymaliśmy od ministerstwa.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Tak. Ta poprawka była z nami konsultowana. Co prawda tuż przed posiedzeniem Komisji… Ale naszym zdaniem jest również zasadna, tak że nie zgłaszamy tutaj żadnych obiekcji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana Macieja Górskiego, przedstawiciela ministerstwa.

Zastępca dyrektora Centralnego Ośrodka Informatyki Maciej Górski:

Dziękuję bardzo. Jeśli chodzi o kwestię art. 158 ust. 2, to ten problem jest do nas zgłaszany – tego, jak będą funkcjonowały podmioty, które już założyły i aktywowały. Rzeczywiście tutaj przychylilibyśmy się do tego głosu, że jednak jest konieczne doprecyzowanie tego zagadnienia. Pewnie będziemy musieli jeszcze jakieś dodatkowe objaśnienia w tej sprawie przygotować, bo problem jest wielowątkowy i ma wiele aspektów. Ale generalnie dotyczy to 10 tys. podmiotów publicznych, które aktywowały już skrzynkę. Naszym zdaniem dla pewności prawa lepszym rozwiązaniem jest podjąć interwencję legislacyjną teraz – nawet w tym trybie pilnym.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Proszę.

Poseł Adam Dziedzic (PSL-TD):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, też się przychylam do wniosku Związku Powiatów Polskich. Dlaczego? Dlatego że ci, którzy wykazali wszelkie starania i inicjatywę, żeby jak najszybciej wejść do tego systemu, byliby dzisiaj ukarani. Tego nie możemy zrobić. Jak to kiedyś powiedział Philip Crosby – zrób to dobrze za pierwszym razem. Myślę, że dziś jest okazja, żeby tę pracę wykonać i dopiąć ją, tak aby te osoby, które dołożyły należytej staranności, nie były niejako systemowo ukarane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chce jeszcze zabrać głos?

Szanowni państwo, jak rozumiem, mamy dwie poprawki do art. 1?

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Tak. I obie przejmujemy. Reprezentujemy małopolską pracowitość i śląską pracowitość.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Rozumiem. Szanowni państwo, w takim razie stwierdzam, że art. 1 został rozpatrzony przez… Poprawki, przepraszam. Czy jest sprzeciw wobec dwóch poprawek, o których dzisiaj była mowa? Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze dopytać? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że przyjęliśmy poprawki. Artykuł został przyjęty wraz ze wszystkimi poprawkami. Komisja rozpatrzyła w takim razie art. 1 ze wszystkimi poprawkami.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Tutaj nawiążę do tego, o czym już mówiłem, co parokrotnie już padało na posiedzeniu. Taki termin określony w projekcie – termin wejścia w życie ustawy – będzie właściwy w sytuacji, jeżeli ustawa wejdzie w życie przed terminem określonym w komunikacie, czyli 30 grudnia. Natomiast jeśli jest ryzyko – a wydaje się, że istnieje – iż ten termin nie zostanie do chowany, to należałoby się zastanowić nad ewentualnym wejściem ustawy w życie z mocą wsteczną. Ale nie chcemy tutaj niczego sugerować, dlatego że być może jest to całkiem realne i zasadne, że zmieścimy się w tym terminie. Tylko zwracamy uwagę na takie niebezpieczeństwo. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Rozumiem. Dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł Gramatyka.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

To ja w takim razie mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Gdybyśmy jednak… Bo ja jestem zdania, że należy wyeliminować całe ryzyko, które w tym momencie istnieje. To znaczy nie wydaje mi się, żebyśmy mieli prawo stawiać pana prezydenta czy Senat Rzeczypospolitej wobec konieczności skracania terminów, które im przysługują. Pytanie do legislatorów, jaki dzień należałoby tutaj wpisać, żeby cały ten projekt odnosił

skutki prawne i nie spowodował problemów? Czy wpisanie tutaj 30 grudnia załatwia sprawę?

Legislator Jakub Bennewicz:

Wydaje nam się, że w takim razie powinien być to termin przed dniem określonym w komunikacie. W komunikacie jest określony 30 grudnia – więc prawdopodobnie 29 grudnia. Żeby to się zadziało, zanim termin określony w komunikacie upłynie. Dziękuję.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

My mamy przygotowaną taką poprawkę.

Przepraszam, nie chcę się…

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Proszę.

Poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Ja mam taką propozycję… Projekt jest moim zdaniem ponad podziałami politycznymi i konieczny dla sprawnego funkcjonowania państwa – i nie mówię tego górnolotnie. Może złóżmy taką propozycję? No bo jeżeli – tak jak mówił pan poseł Gramatyka – jest zaplanowany Senat, który będzie się tą ustawą zajmował pojutrze, to mamy jedno niebezpieczeństwo wyeliminowane. Nie powinno być problemu. Jest oczywiście jeszcze podpis prezydenta. Oczywiście tutaj nie ma żadnego nacisku Komisji. Ale gdyby pan przewodniczący odbył rozmowę w Kancelarii Prezydenta i przedstawił – strategiczność, to może zbyt duże słowo – ale powagę tej ustawy, dlaczego ona jest, to biuro pana prezydenta Andrzeja Dudy przygotowałoby taką opinię dla pana prezydenta do podpisania tego jako projektu pilnego. Bez żadnego oczywiście politycznego nacisku. I byłoby dobrze. Mielibyśmy problem z głowy. Boję się, że jak przyjmiemy, panie pośle Gramatyka, taką poprawkę i jak stanie się coś innego, to może nam trochę nabałaganić w ustawie.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Jeszcze chcielibyśmy zwrócić uwagę na pewien problem czysto techniczno-prawny. Mianowicie nawet jeżeli zdecydujemy się na takie rozwiązanie, jakie proponuje pan poseł, to będzie pewien zgrzyt, że tak powiem, prawno-terminowy. Wejdzie w życie termin określony w komunikacie i zadzieją się wszystkie skutki prawne określone w tym komunikacie i idące za tym terminem. Potem, kilka dni później, wejdzie w życie nasza ustawa, która z mocą wsteczną przedłuży, jak gdyby ten termin. Zatem te skutki prawne już się zadzieją, a potem zostaną niejako zniwelowane. Ciężko będzie tutaj od strony prawnej to odszyfrować.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Gramatyka.

Poseł Michał Gramatyka (Polska2050-TD):

Ja mam wprawdzie poważne wątpliwości, czy w języku polskim istnieje forma czasownika stać się – zadzieje się. Jakem Gramatyka, mogę to pozostawić na marginesie.

Ale OK. Przyjmuję sposób myślenia pana przewodniczącego Napieralskiego. Wydaje mi się, że możemy spróbować pójść tą drogą, tym bardziej że widzę jakby entuzjastyczne gesty ze strony pana ministra Cieszyńskiego. Zostawmy w takim razie tak jak jest. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Proszę.

Poseł Adam Dziedzic (PSL-TD):

Czyli ten termin, jaki ma być w poprawce, jaki będzie?

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Nie będzie tej poprawki. Nie proponujemy poprawki do art. 2.

Poddaję w takim razie pod głosowanie wniosek o przyjęcie całego projektu ustawy z przyjętymi poprawkami. Kto z państwa jest za? Kto jest sprzeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 10 posłów. Za 9, przeciw nikt, wstrzymał się 1 poseł. Stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty przez Komisję.

Komisja musi jeszcze wybrać posła sprawozdawcę, który przedstawi sprawozdanie Komisji na posiedzeniu plenarnym Sejmu. Proszę o propozycje. Bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proponuję pana posła Michała Gramatykę, żeby był sprawozdawcą Komisji. Jest bardzo zaangażowany w ten projekt. Był też członkiem Komisji w zeszłej kadencji, więc będzie dokładnie znał materię tej ustawy i dobrze ją zaprezentuje.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Czy pan poseł Gramatyka wyraża zgodę? Czy ktoś z państwa jest przeciwny tej propozycji? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu, stwierdzam że Komisja wybrała pana posła Gramatykę na sprawozdawcę Komisji. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.